

Weryfikacja hipotezy udziału kolektywnych bozonów
w rozpadzie beta ${}^{62}\text{Ga} \longrightarrow {}^{62}\text{Ge}$

$$HS\psi_E = SH\psi_E$$

$$[H, S] = 0$$

ψ_E stan własny o energii E

$S\psi_E$ stan własny o energii E

Wniosek 1 : operator symetrii miesza stany należące do multipletu
(stany należące do nieredukowalnej reprezentacji)

Wniosek 2 : jeśli nie ma degeneracji, operator symetrii
przekształca funkcję falową w nią samą.
Stany własne operatora symetrii

$$\psi_E(x) = e^{i\frac{p}{\hbar}x}$$

$$\begin{aligned} S_a \psi_E(x) &= \psi_E(x+a) = e^{i\frac{p}{\hbar}a} e^{i\frac{p}{\hbar}x} = \varphi e^{i\frac{p}{\hbar}x} \\ &= \varphi \psi_E(x) \end{aligned}$$

PRZYKŁAD: symetria obrotowa

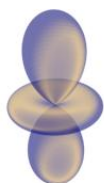
Stany własne ruchu obrotowego – funkcje o określonym spinie

degeneracja

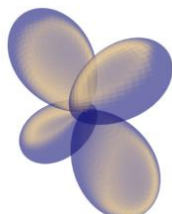
$2l+1$

$$S_{\Omega} \psi_{lM} = \sum_{M'} g_{MM'} \psi_{lM'}$$

stany multipletu zostają zmieszane

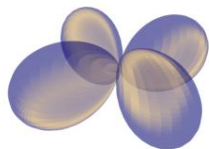

ψ_{20}

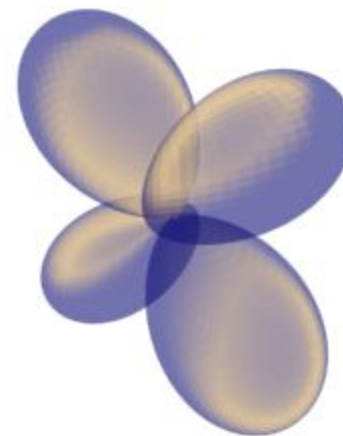
ψ_{21}

ψ_{2-1}

ψ_{22}

ψ_{2-2}

Operator symetrii nie łączy różnych multiletów

nie łączy różnych multipletów

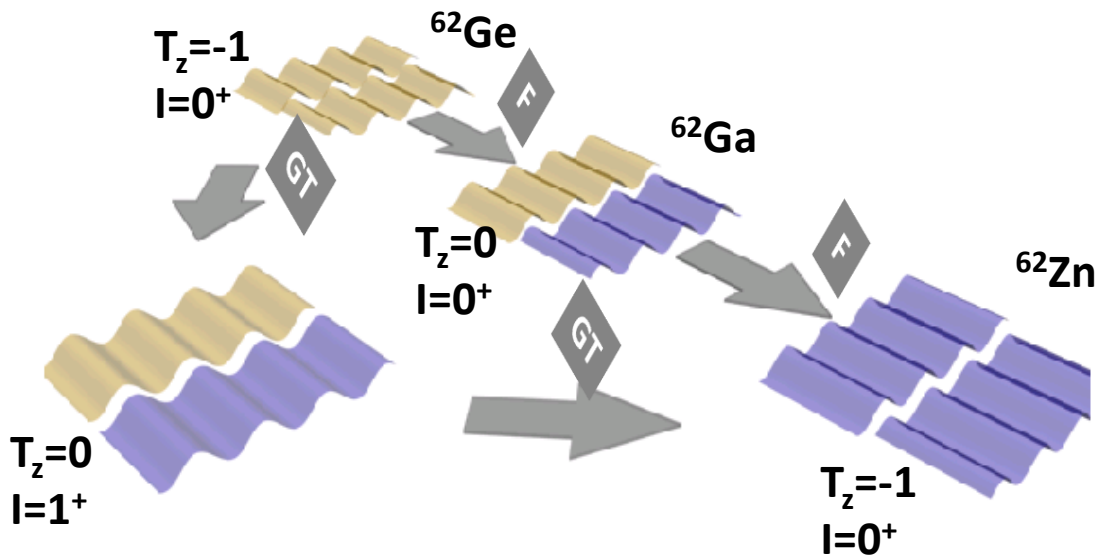
SYMETRIA SU(4)

supermultiplet Wignera

operator przejścia Gamowa-Tellera

Generator grupy SU(4)

tzn. łączy stany należące do jednego multipletu

$$\left[H, \sum_i \vec{\tau}_i \right] = 0$$

$$\left[H, \sum_i \vec{\sigma}_i \right] = 0$$

$$\left[H, \sum_i \vec{\tau}_i \vec{\sigma}_i \right] = 0$$

Symetria SU(4) zachowana

Brak rozgałęzień przejść beta, bardzo silne przejścia GT

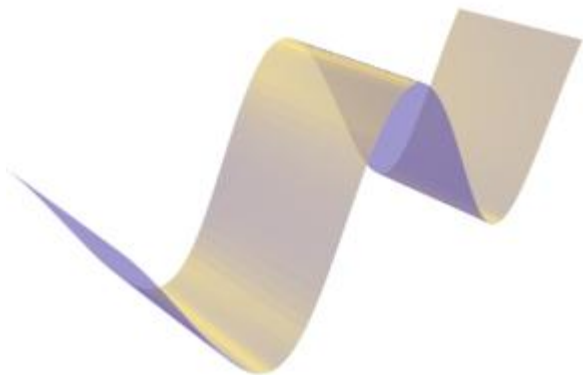
Naruszenie symetrii

PRZYKŁAD: naruszenie symetrii translacyjnej

Wyróżniona lokalizacja w przestrzeni

Funkcja falowa

Zlokalizowana przestrzennie

Funkcja falowa

Kombinacja fal płaskich, szeroki rozkład pędów

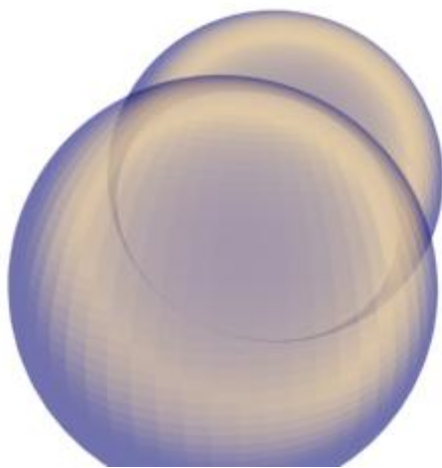
Naruszenie symetrii

PRZYKŁAD: naruszenie symetrii obrotowej

Wyróżniony kierunek w przestrzeni

Funkcja falowa

Zlokalizowana w kątach orientacji

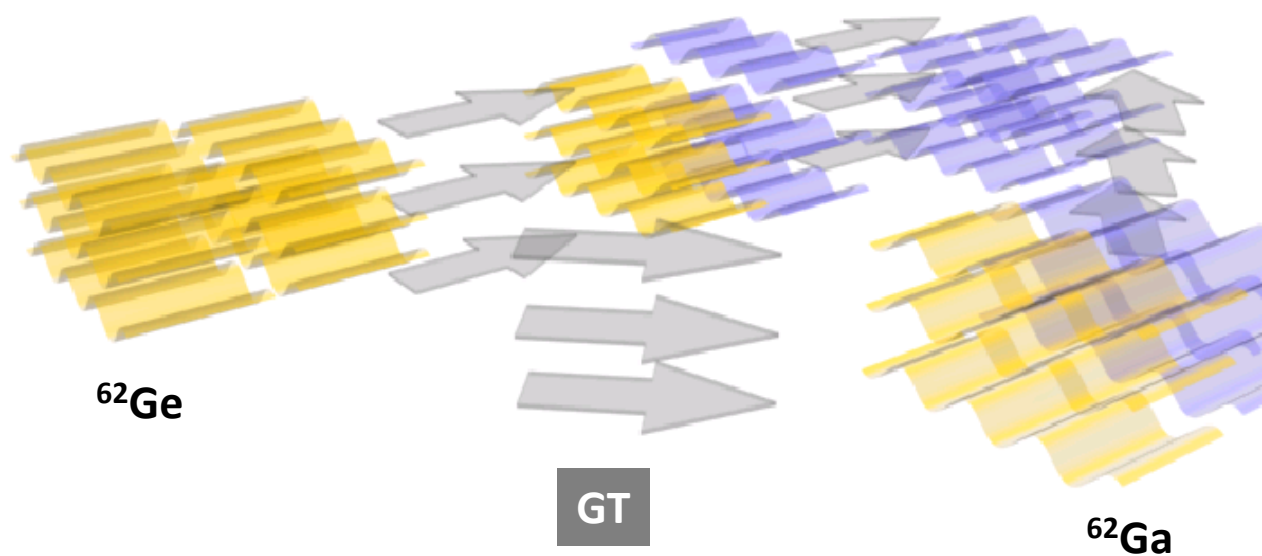
Funkcja falowa

Kombinacja ψ_1 - szeroki rozkład spinów

PRZYKŁAD: naruszenie symetrii SU(4)

oddziaływanie coulomba
oddziaływanie spin – orbita.

Funkcja falowa mieszana

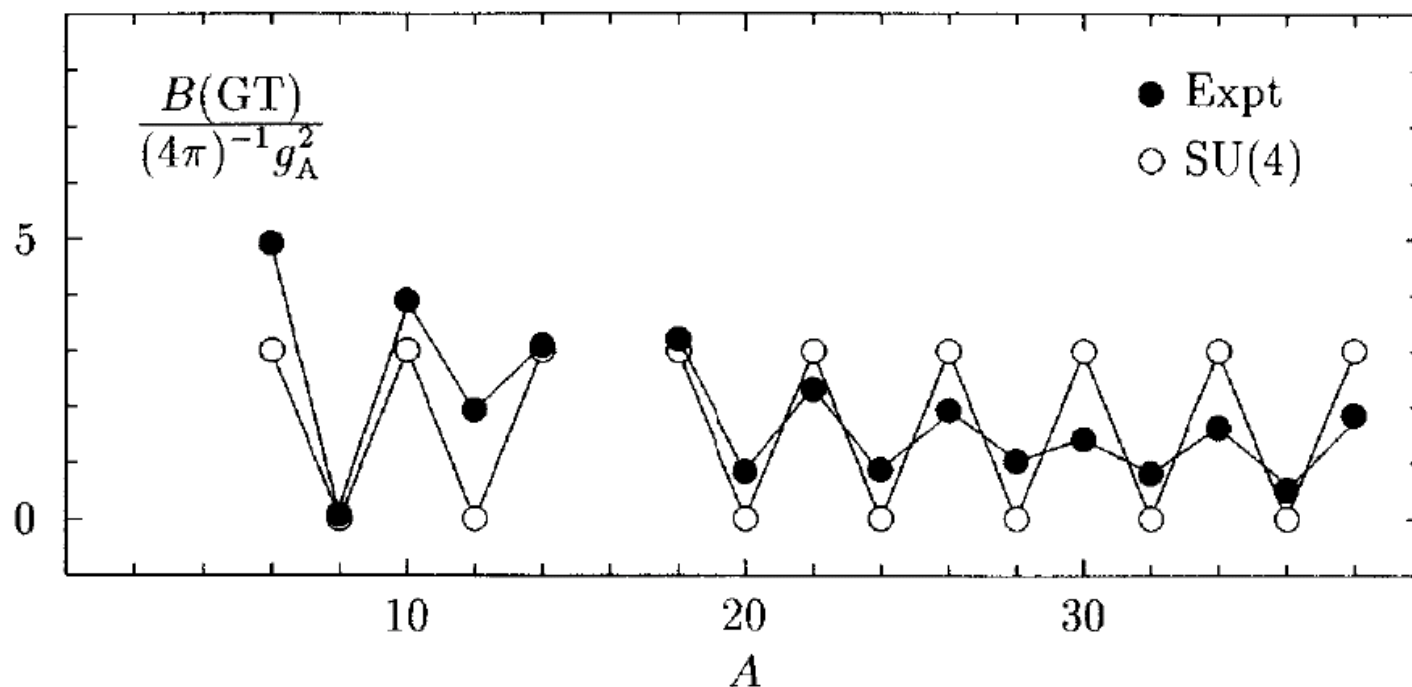

Naruszenie symetrii

PRZYKŁAD: naruszenie symetrii SU(4)

oddziaływanie coulomba
oddziaływanie spin – orbita.

P. Van Isacker, O. Juillet / Nuclear Physics A654 (1999) 739c–742c

Wniosek:

prawdopodobieństwa przejść GT małe dla jąder o $A > 40$

Model oddziaływających bozonów

Model IBM-4

kolektywne bozony mogą stanowić nisko leżące stany wzbudzone

$$b_{\tau\lambda\mu}^+ = \sum_{kk'} c_{\lambda\mu}^{\tau} (j_k m_k j_{k'} m_{k'} | \lambda \mu) a_k^+ a_{k'}^+$$

$$[b_i, b_{i'}^+] = 1$$

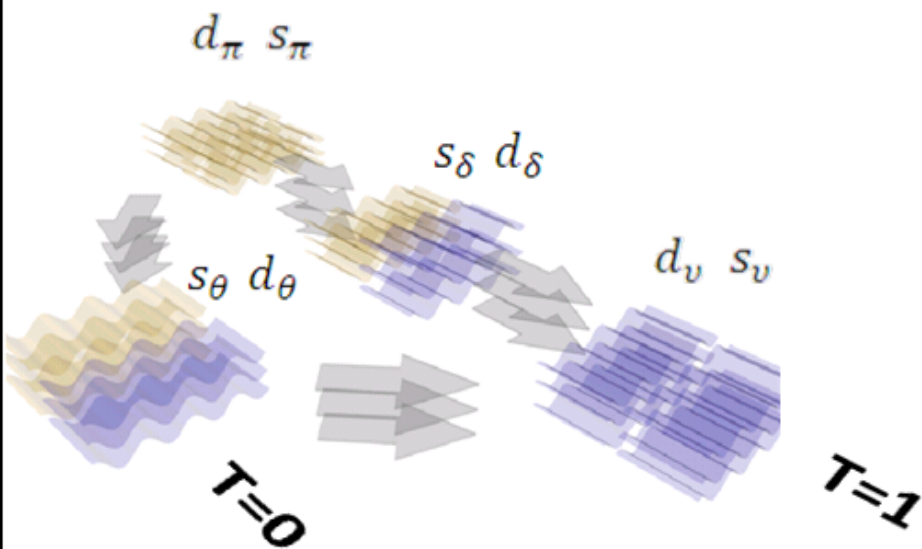
$$\Pi b_{\tau\lambda\mu}^+ \Pi^{-1} = \pi_{\tau\lambda} (-1)^{\lambda} b_{\tau\lambda\mu}^+ \quad \pi_{\tau\lambda} = 1$$

$$T b_{\tau\lambda\mu}^+ T^{-1} = \sigma_{\tau\lambda} (-1)^{\mu} b_{\tau\lambda-\mu}^+ \quad \sigma_{\tau\lambda} = 1$$

$$\lambda = 0, 2$$

$$s^+ = b_{00}^+$$

$$d_{\mu}^+ = b_{2\mu}^+$$

Model oddziaływających bozonów

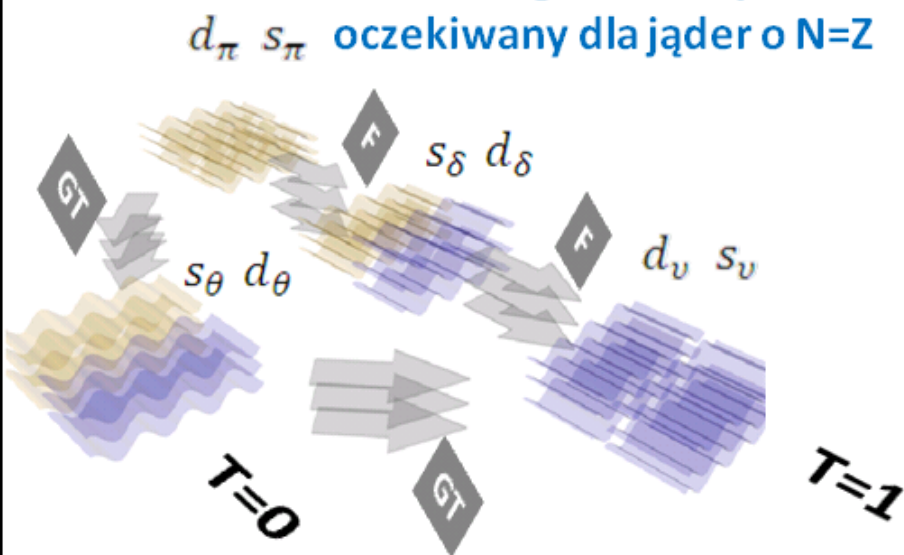
Model IBM-4 kolektywne bozony mogą stanowić nisko leżące stany wzbudzone

Wniosek:

Jeśli nisko leżące stany są bozonowe to prawdopodobieństwa przejść GT będą duże

Cztery rodzaje bozonów stanowią generalizację supermultipletu Wignera

Szczególnie silny efekt oczekiwany dla jąder o $N=Z$

$$T=1 \quad \begin{pmatrix} \pi \\ \delta \\ \nu \end{pmatrix} \quad \lambda=0,2 \quad S=0 \quad J=0,2$$

$$T=0 \quad \theta \quad \lambda=0,2 \quad S=1 \quad J=1, 2, 3$$

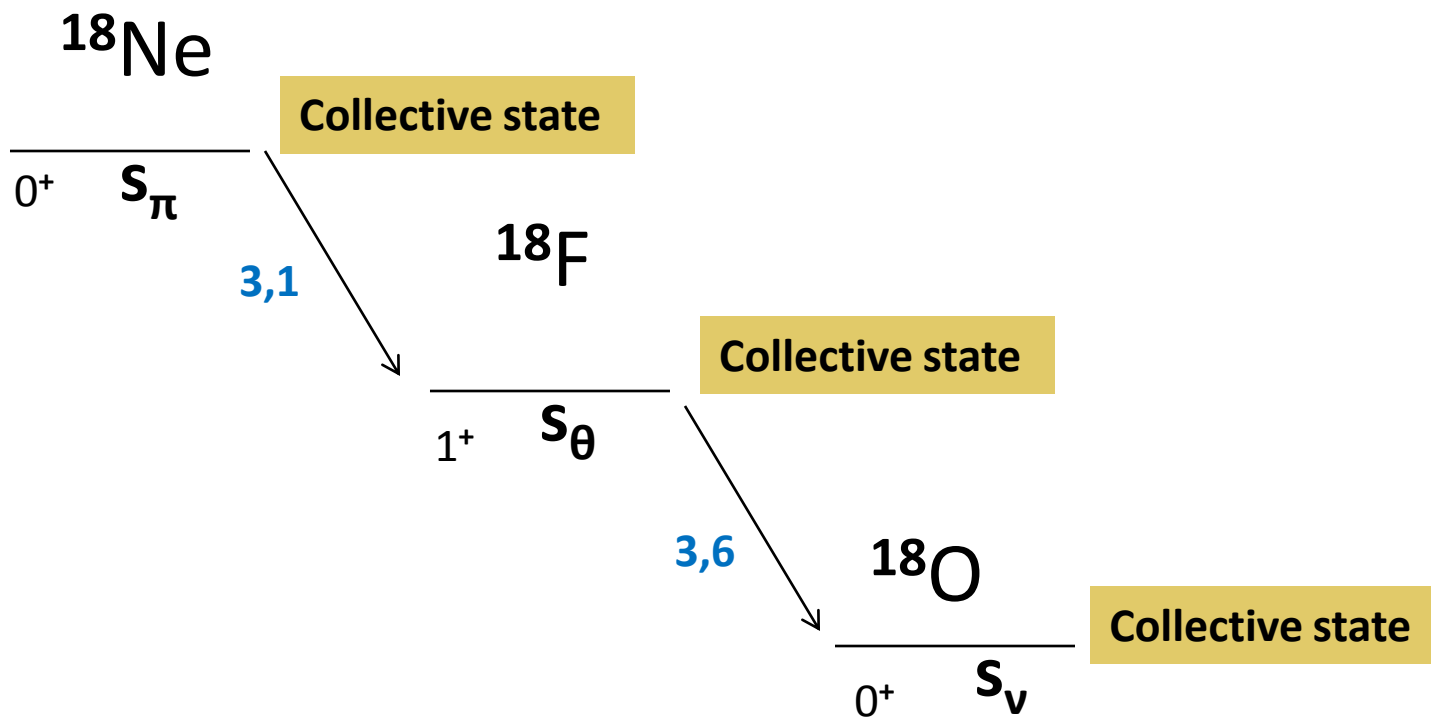
$$\pi \rightarrow \delta \quad \delta \rightarrow \nu$$

Przejście F

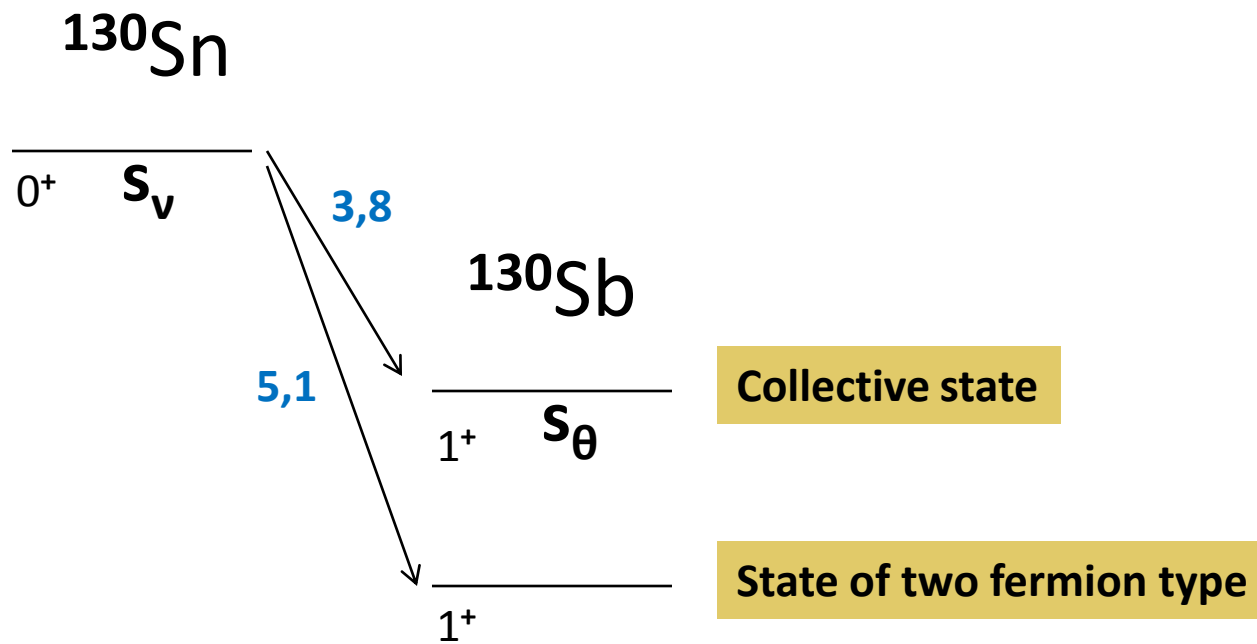
$$\pi \rightarrow \theta \quad \theta \rightarrow \nu$$

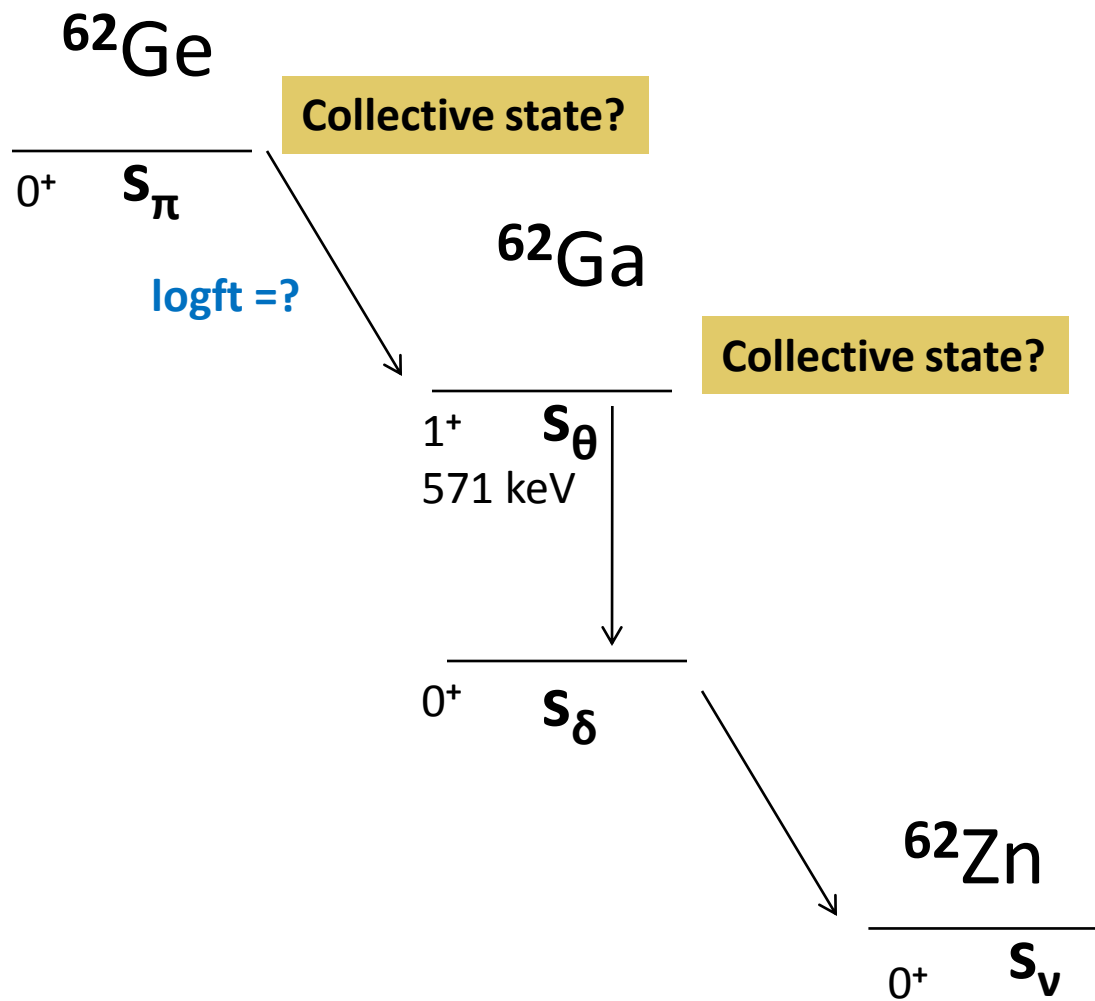
Przejście GT

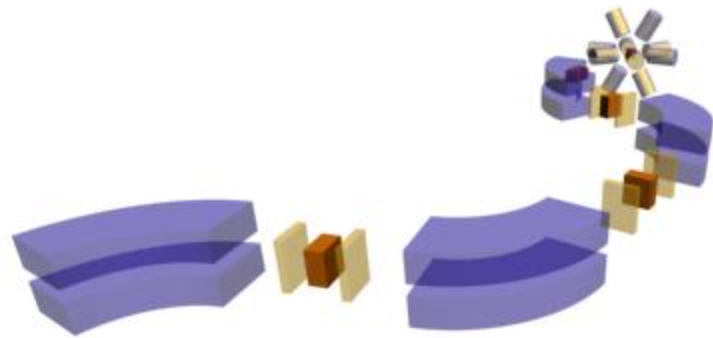
Model oddziaływujących bozonów

Model oddziaływających bozonów

Wiązka pierwotna

^{78}Kr 750 MeV/u

tarcza

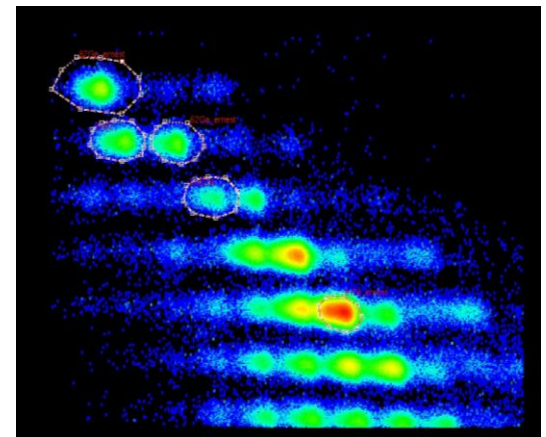
^9Be 4mg/cm²

wiązka wtórna

^{62}Ge + inne

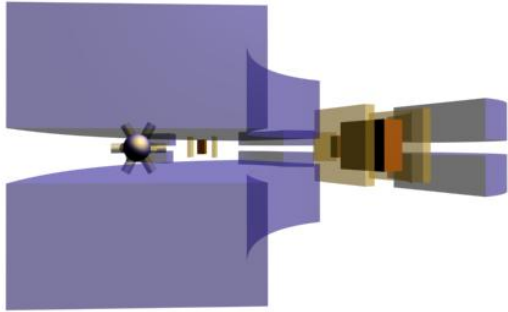
liczba jąder ^{62}Ge

25 000

FRS – Fragment Separator + MUSIC

A,Z

Implantacja

Określony segment stopera
dziedziczy informacje o A i Z
wyznaczone przez FRS

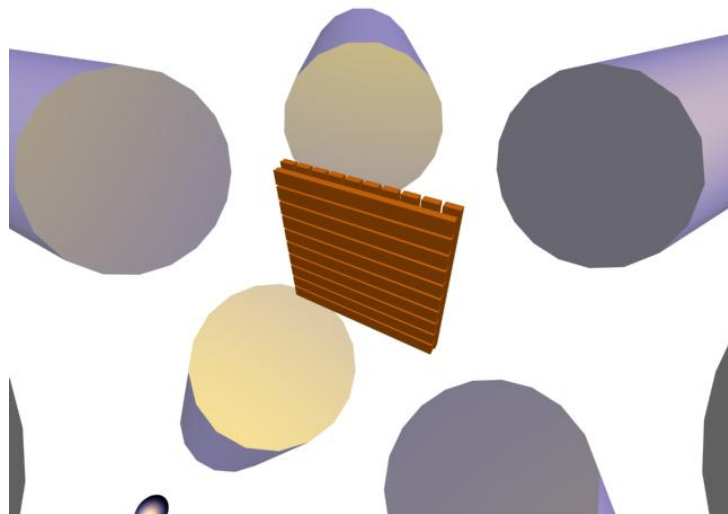
liczba wytworzonych jąder ^{62}Ge

25 000

liczba zastopowanych jąder ^{62}Ge

19 000

Korelacja przejścia β i implantacji

Implantacja

Określony segment stopera
dziedziczy informacje o A i Z
wyznaczone przez FRS

liczba wytworzonych jąder ^{62}Ge

25 000

liczba zastopowanych jąder ^{62}Ge

19 000

Detekcja przejścia β

Rejestracja energii
emitowanego elektronu

Zarejestrowano rozpad beta w danym
segmentcie, to:

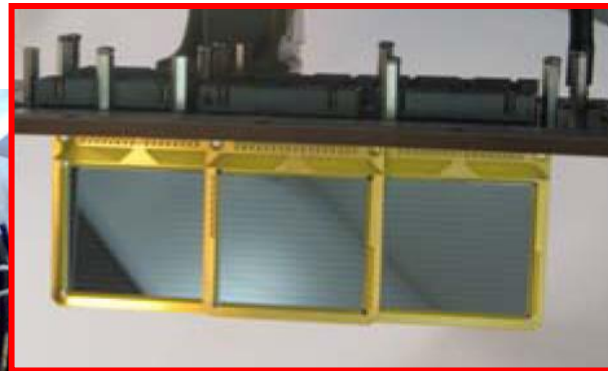
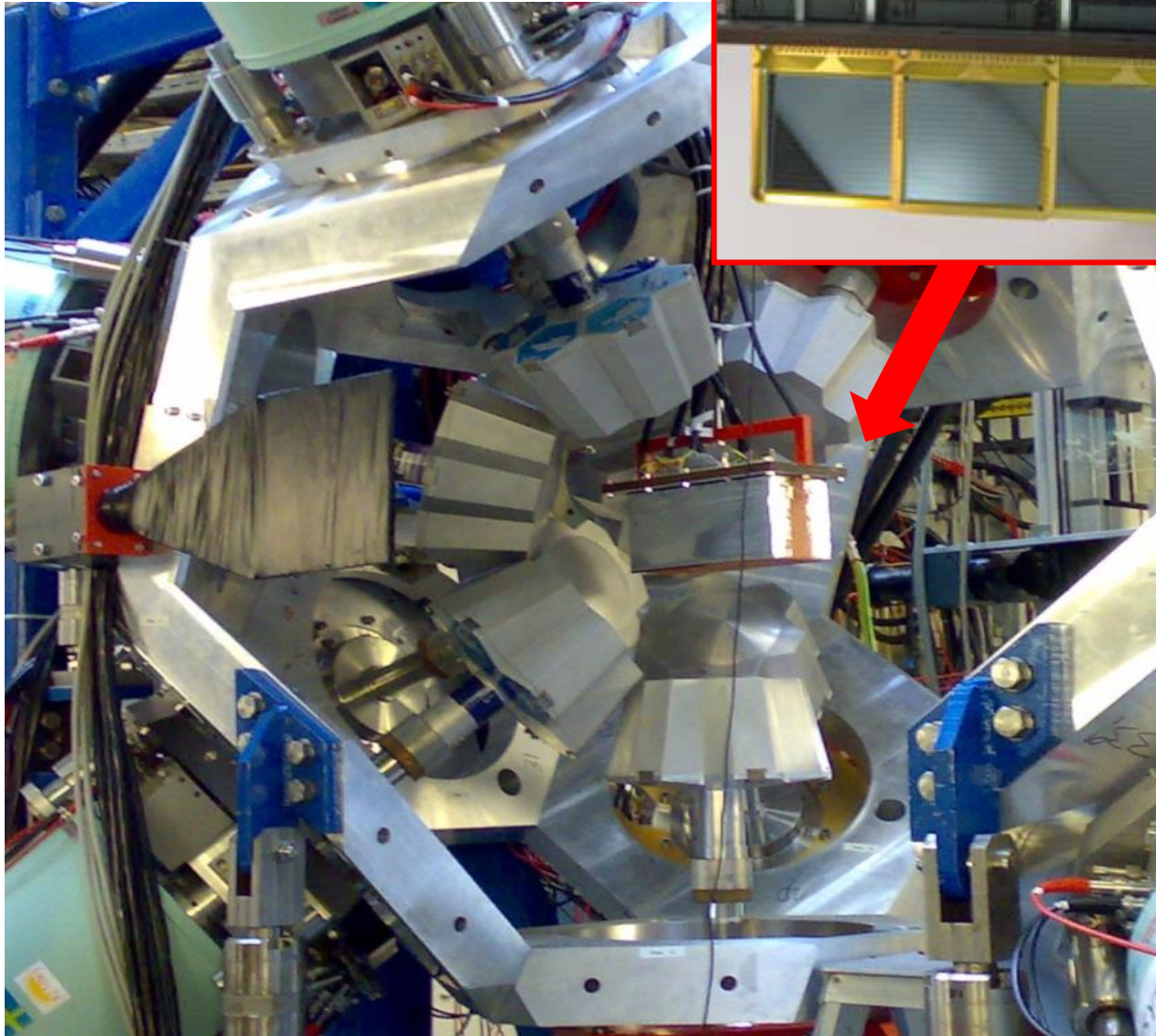
-Czy w tym samym segmentcie była implantacja?

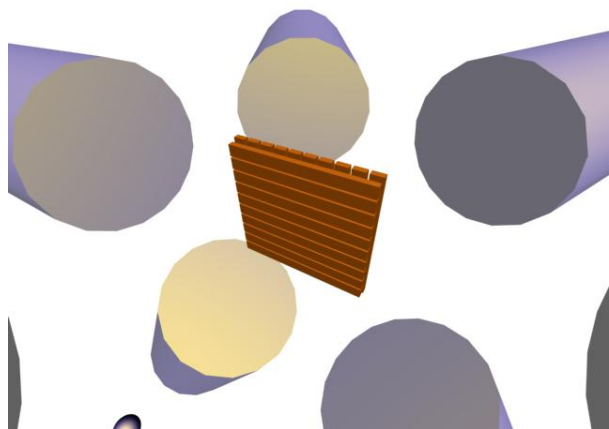
Tak. Jądro A,Z, czas implantacji $t=0$

czas rozpadu t_β

-Czy t_β ma rozsądną wartość tzn. czy mieści się w
bramce czasowej (ustalanej podczas sortu)?

Tak. A,Z, t_β są zapamiętywane

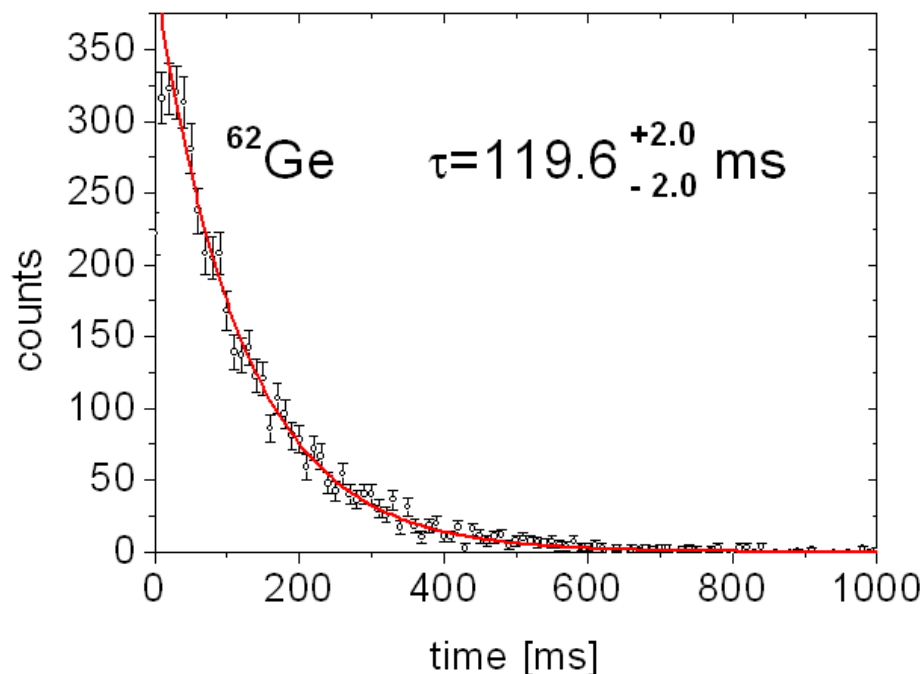
-zidentyfikowano jądra ^{62}Ge

-Implantacja w aktywnym stoperze

-Rozpad beta $^{62}\text{Ge} \rightarrow ^{62}\text{Ga}$

-Pomiar aktywności beta $\rightarrow$ czas życia ^{62}Ge

problem rozpad beta sekwencyjny
 $^{62}\text{Ge} \rightarrow ^{62}\text{Ga} \rightarrow ^{62}\text{Zn}$
 $T_{1/2} ^{62}\text{Ga}$ porównywalny z $T_{1/2} ^{62}\text{Ge}$
skomplikowane widmo aktywności
równania Batemana.

rozwiązanie

wykorzystano sekwencyjny rozpad

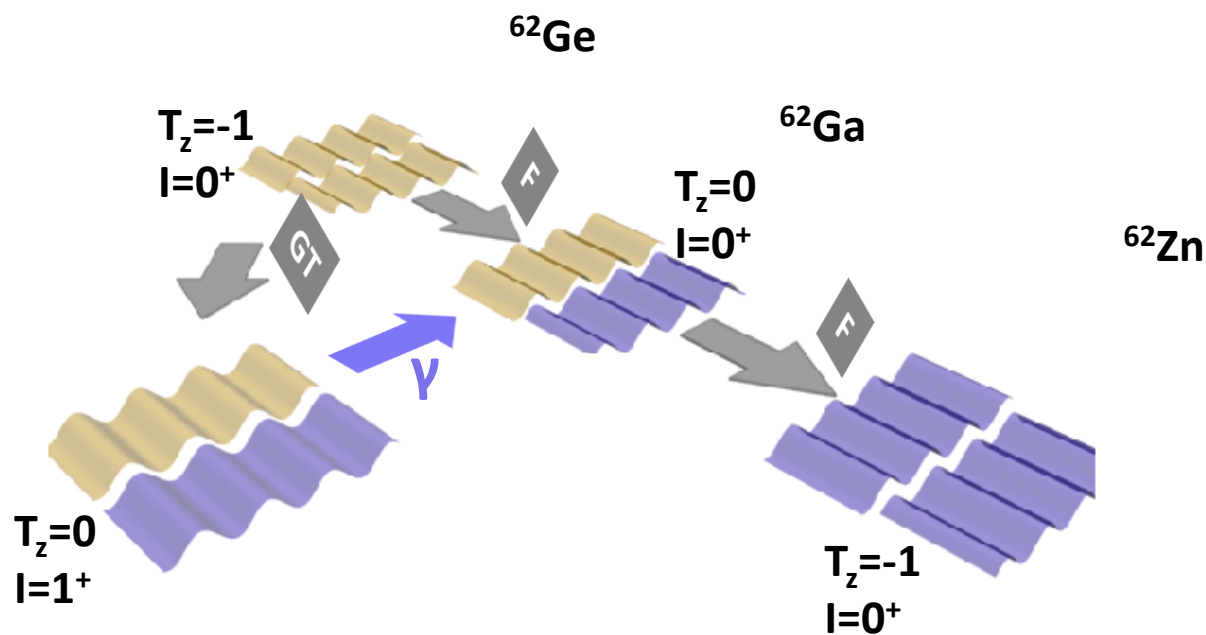
W milisekundowym oknie jedynie ^{62}Ge ma sekwencyjny rozpad.

Czas pierwszego rozpadu (^{62}Ge) zapisywany pod warunkiem rejestracji drugiego rozpadu (^{62}Ga) w tym samym segmencie aktywnego stopera.

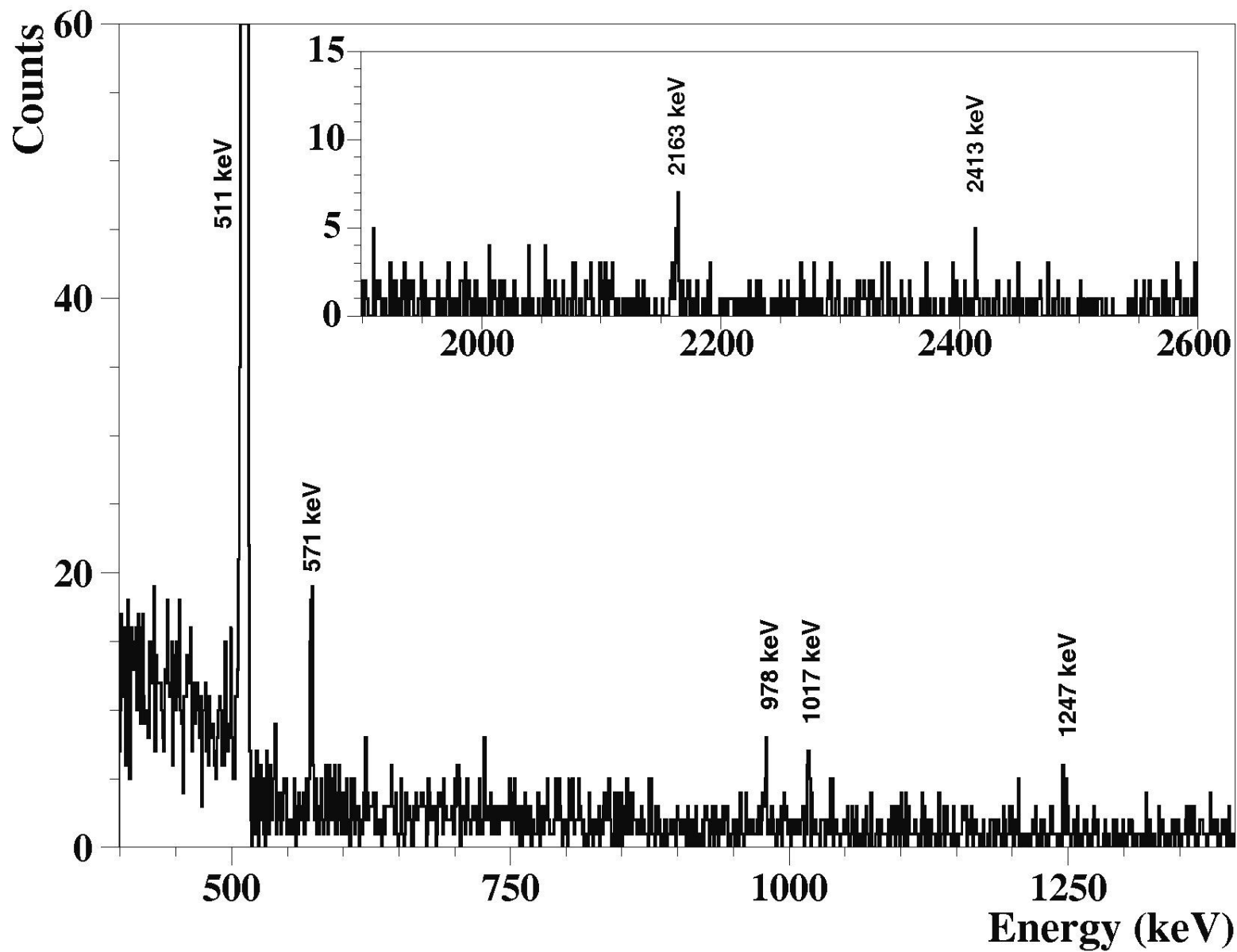
Wynik: czyste widmo aktywności pochodzące od pierwszego rozpadu.
Eksponencjalny zanik ^{62}Ge .

Do czego posłużył RISING?

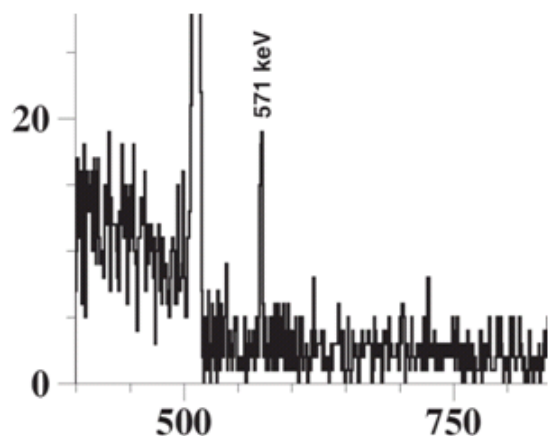
Przejścia gamma w ^{62}Ga pozwalają odróżnić rozpad GT od F

Pomiar B(GT), FRS, RISING, active stopper

Pomiar B(GT), FRS, RISING, active stopper

Brak linii gamma o znanym współczynniku rozgałęzienia, celem wyznaczenia współczynnika rozgałęzienia dla przejścia GT $^{62}\text{Ge } 0^+ \rightarrow 1^+ ^{62}\text{Ga}$

Rozwiązanie: współczynnik rozgałęzienia należy znaleźć wykorzystując absolutne wydajności wszystkich elementów detekcyjnych układu eksperymentalnego.

$$N_\gamma = N_{FRS} \cdot \epsilon_{sur} \cdot [N_\beta^{62\text{Ge}}(t)] \cdot Br \cdot \epsilon_{ger}(E_\gamma)$$

liczba jąder ^{62}Ge
opuszczających FRS

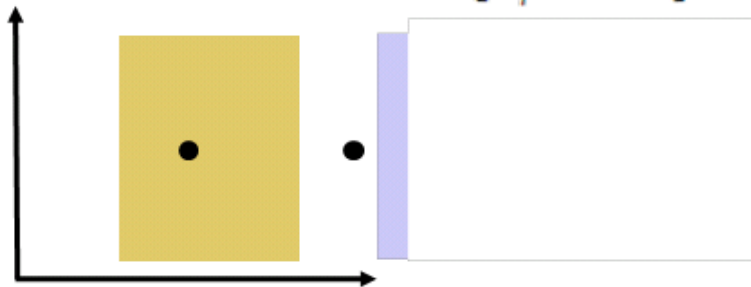
prawdopodobieństwo
przeżycia implantacji

liczba zarejestrowanych
rozpadów β ^{62}Ge
w czasie t po implantacji

współczynnik
rozgałęzienia GT

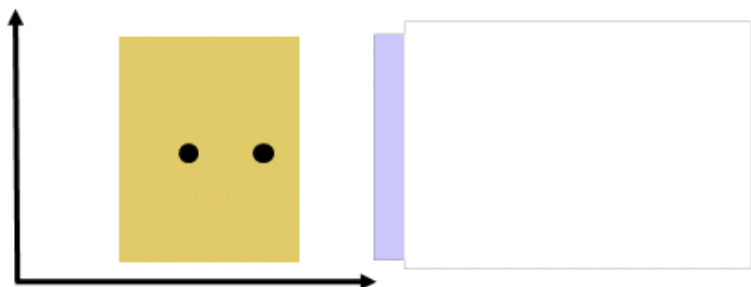
Wydajność
Rejestracji γ

$$\cdot [N_{\beta}^{62Ge}(t)] = [\epsilon_{sil}A_1(t) + \epsilon_{sil}(1 - \epsilon_{sil})A_2(t) + \epsilon_{sil}^2A_2(t)]$$

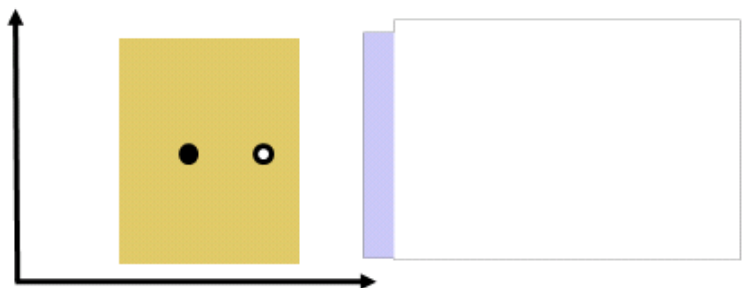
$$N_{FRS} \cdot \epsilon_{sil}A_1(t)$$

Liczba zdarzeń, w których nastąpił pierwszy rozpad beta z sekwencji w bramce czasowej i został zarejestrowany z wydajnością ϵ_{sil}

$$N_{FRS} \cdot \epsilon_{sil}^2A_2(t)$$

Liczba zdarzeń, w których dwa rozpady w sekwencji nastąpiły w bramce czasowej. Obydwa zarejestrowane z wydajnością ϵ_{sil}

$$N_{FRS} \cdot \epsilon_{sil}(1 - \epsilon_{sil})A_2(t)$$

Liczba zdarzeń, w których dwa rozpady nastąpiły w bramce czasowej lecz tylko jeden jest zarejestrowany z wydajnością ϵ_{sil}

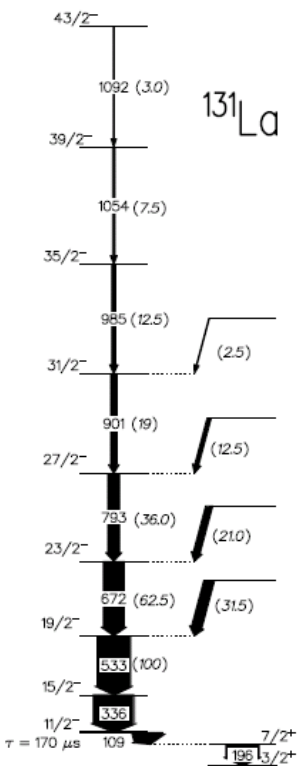

Pomiar B(GT), FRS, RISING, active stopper

The European Physical Journal A

2) For long cascades, the calculation of lineshape as a superposition of many components leads to a large error, which drastically increases if the values of the τ_i inside cascade are almost equal. In this case the probability that decay occurs in the $t, t + dt$ interval is described by the law

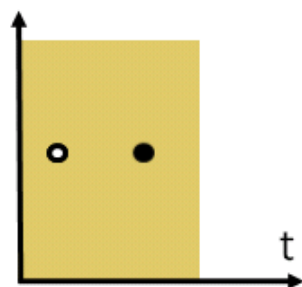
```
value2=value1/(RAND_MAX-1);  
if(k<1)  
{  
    decay_time[k]=lifetimes[k]*log(1.0/value2);  
    cout<<k+1<<" "<<decay_time[k]<<" ";  
}  
else  
{  
    decay_time[k]=decay_time[k-1]+lifetimes[k]*log(1.0/value2);  
    cout<<k+1<<" "<<decay_time[k]<<" ";  
}
```


Pomiar B(GT), FRS, RISING, active stopper

$$N_{\gamma} = N_{FRS} \cdot \epsilon_{sur} [\epsilon_{sil} + \epsilon_{sil}(1 - \epsilon_{sil}) + \epsilon_{sil}^2] \cdot Br$$

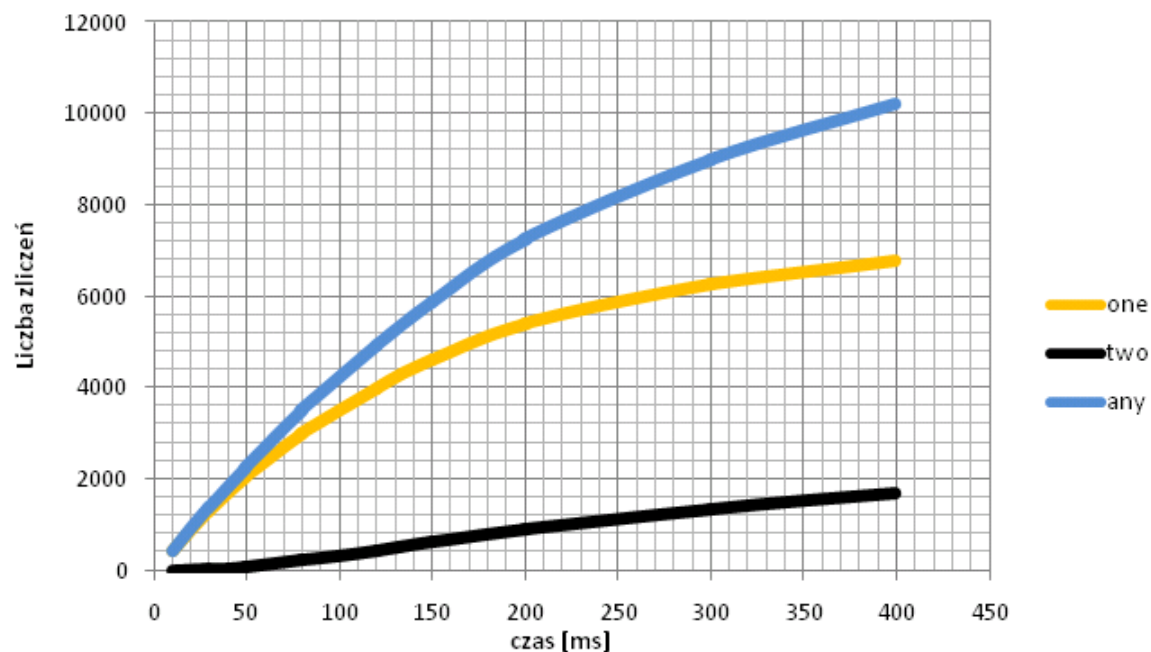
Do określenia pozostałych współczynników wydajności wykorzystano liczbę zliczeń rozpadów beta o różnych krotnościach

$$N_{\beta}^{one} = N_{FRS} \cdot \epsilon_{sur} \cdot [\epsilon_{sil} A_1(t) + 2\epsilon_{sil}(1 - \epsilon_{sil}) A_2(t)]$$

$$N_{\beta}^{two} = N_{FRS} \cdot \epsilon_{sur} \cdot [\epsilon_{sil}^2 A_2(t)]$$

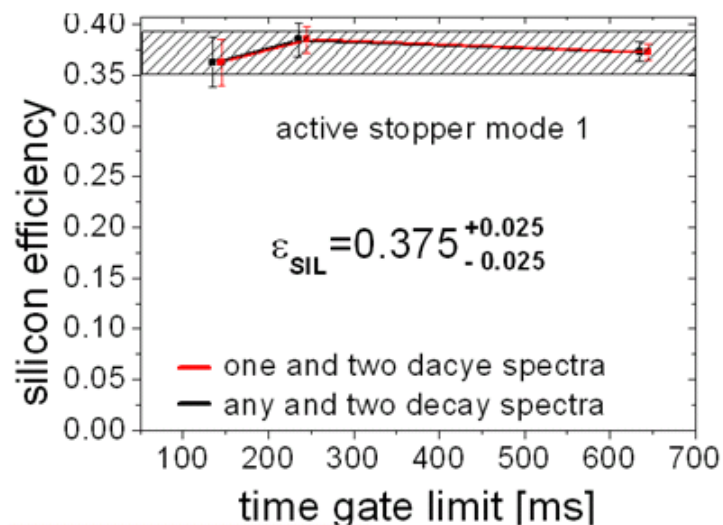
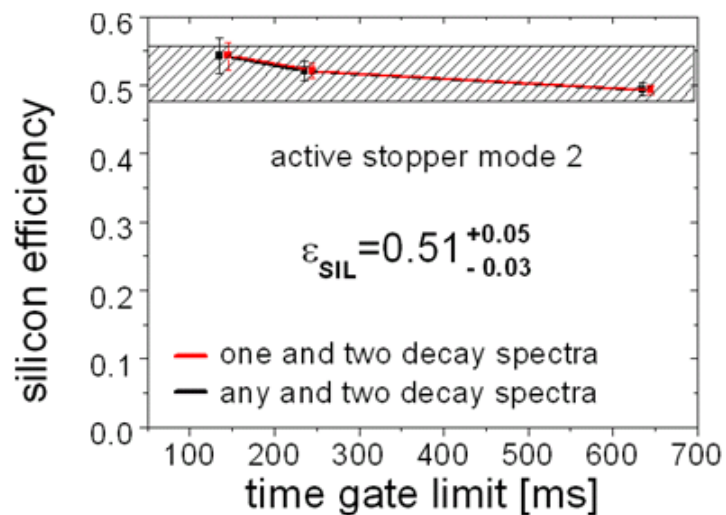
$$N_{\beta}^{any} = N_{FRS} \cdot \epsilon_{sur} \cdot [\epsilon_{sil} A_1(t) + 2\epsilon_{sil} A_2(t)]$$

Pomiar B(GT), FRS, RISING, active stopper

$$\frac{N_{\beta}^{one}}{N_{\beta}^{two}} = \frac{[A_1(t) + 2(1 - \epsilon_{sil})A_2(t)]}{[\epsilon_{sil}A_2(t)]}$$

$$\frac{N_{\beta}^{any}}{N_{\beta}^{two}} = \frac{[A_1(t) + 2A_2(t)]}{[\epsilon_{sil}A_2(t)]}$$

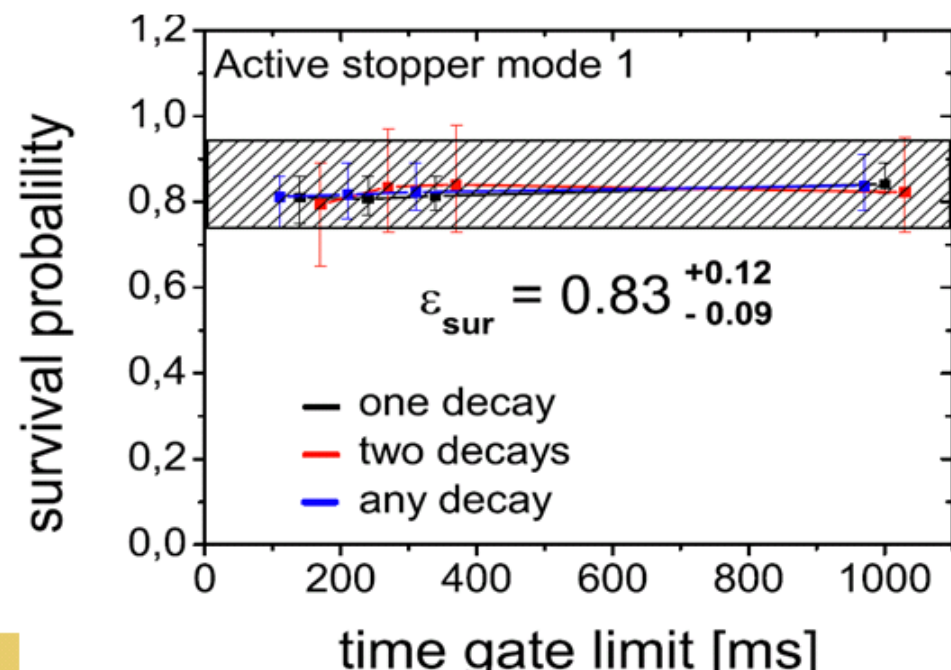
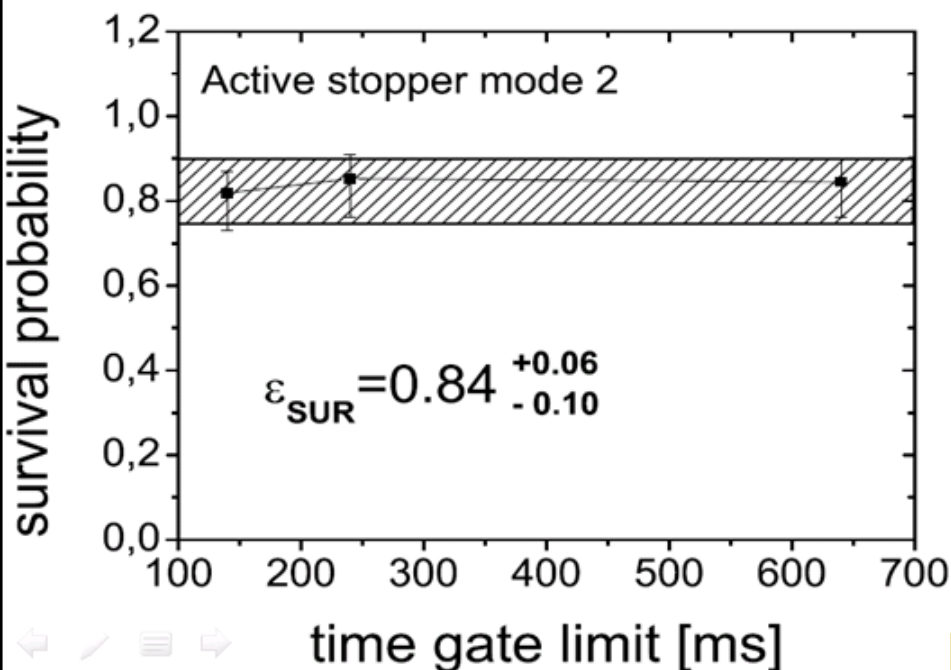

Pomiar B(GT), FRS, RISING, active stopper

$$\frac{N_{\beta}^{one}}{N_{FRS} \cdot \epsilon_{sil} \cdot [A_1(t) + 2(1 - \epsilon_{sil})A_2(t)]} = \epsilon_{sur}$$

$$\frac{N_{\beta}^{two}}{N_{FRS} \cdot \epsilon_{sil} \cdot [\epsilon_{sil}A_2(t)]} = \epsilon_{sur}$$

$$\frac{N_{\beta}^{any}}{N_{FRS} \cdot \epsilon_{sil} \cdot [A_1(t) + 2A_2(t)]} = \epsilon_{sur}$$

$$N_\gamma = N_{FRS} \cdot \epsilon_{sur} \cdot [\epsilon_{sil} A_1(t) + \epsilon_{sil}(1 - \epsilon_{sil}) A_2(t) + \epsilon_{sil}^2 A_2(t)] \cdot \epsilon_{ger}(E_\gamma) \cdot Br$$

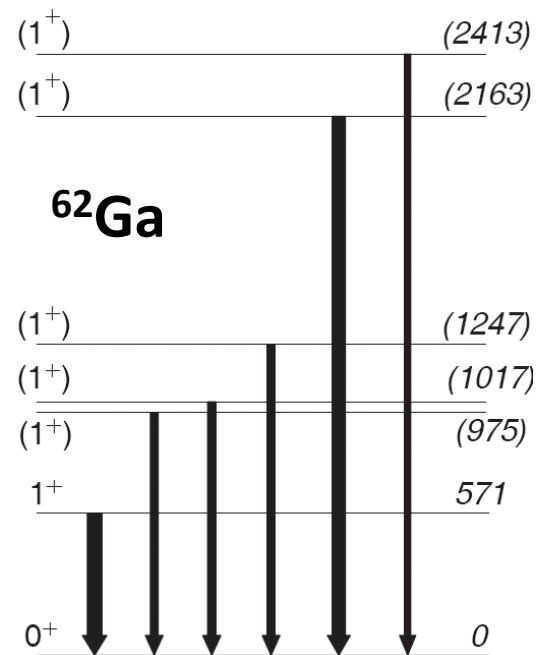
Table 1: Experimental results for $^{62}\text{Ge} \rightarrow ^{62}\text{Ga}$ Gamov-Teller transitions

final state E_γ [keV]	I^π	branch intensity [%]	log ft	B(GT)
571	1^+	$3.9^{+0.8}_{-0.6}$	4.75 ± 0.15	$0.070^{+0.017}_{-0.017}$
978	(1^+)	$2.1^{+0.7}_{-0.6}$	4.91 ± 0.15	$0.050^{+0.015}_{-0.017}$
1017	(1^+)	$2.2^{+0.8}_{-0.6}$	4.88 ± 0.15	$0.054^{+0.013}_{-0.019}$
1247	(1^+)	$2.1^{+0.9}_{-0.7}$	4.84 ± 0.13	$0.059^{+0.016}_{-0.022}$
2163	(1^+)	$3.5^{+0.9}_{-1.0}$	4.36 ± 0.17	$0.174^{+0.048}_{-0.052}$
2413	(1^+)	$1.8^{+0.8}_{-0.7}$	4.54 ± 0.17	$0.12^{+0.03}_{-0.05}$

Podsumowanie: Wyznaczono średni czas życia ^{62}Ga , $\tau=119.6 \pm 2.0$ ms

Wstępnie zidentyfikowano 6 poziomów wzbudzonych 1^+ jądra ^{62}Ga (5 nowych).

Hipoteza udziału kolektywnych bozonów
w przemianie β nie potwierdzona

Lista uczestników:

-
- E. Grodner INFN-LNL, Italy and NPD Warsaw
  - A. Gadea INFN-LNL, Italy and IFIC-Valencia, Spain
  - R. Orlandi INFN-LNL, Italy
  - J.J. Valiente INFN-LNL, Italy

  - A. Algora IFIC-Valencia, Spain
  - J. Agramunt IFIC-Valencia, Spain
  - F. Molina IFIC-Valencia, Spain
  - B. Rubio IFIC-Valencia, Spain

  - D. Bazzacco INFN-Sezione di Padova, Italy
  - E. Farnea INFN-Padova
  - D. Mengoni INFN-Padova

  - G. Benzoni INFN-Sezione di Milano, Italy
  - A. Bracco INFN-Sezione di Milano, Italy
  - F. Crespi INFN-Sezione di Milano, Italy
  - S. Leoni INFN-Sezione di Milano, Italy
  - O. Wieland INFN-Sezione di Milano, Italy

  - P. Boutachkov GSI
  - L. Caceres GSI
  - P. Doornenbal GSI
  - J. Gerl GSI
  - M. Gorska GSI
  - N. Kurz GSI
  - S. Pietri University of Surrey / GSI
  - H.J. Wollersheim GSI

  - L. Amon Department of Physics, University of Istanbul, Istanbul, Turkey
  - E. Banioglu Department of Physics, University of Istanbul, Istanbul, Turkey
  - R. Burcu-Gakirli Department of Physics, University of Istanbul, Turkey
  - Y. Okten Department of Physics, University of Istanbul, Istanbul, Turkey

Lista uczestników część II:

J. Benlliure   Universidad de Santiago de Compostela, Spain
A. Morales   Universidad de Santiago de Compostela, Spain
S.Verma   Universidad de Santiago de Compostela, Spain
D. Perez   Universidad de Santiago de Compostela, Spain

Sz. Podolyak   Department of Physics, University of Surrey, UK
P. Regan   Department of Physics, University of Surrey, UK
W. Gelletly   University of Surrey, UK

R. Page   Department of Physics, University of Liverpool, U.K.
S. Rinta-Antila   Department of Physics, University of Liverpool UK

B. S. Nara Singh   Department of Physics, University of York, UK
A. N. Steer   Department of Physics, University of York, UK
R. Wadsworth   Department of Physics, University of York, UK

J. Grebosz   IFJ PAN, Krakow
L. Bianco,   University of Camerino, Italy.